

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра фінансів та економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
« 30 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

для студентів

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітній рівень перший (бакалаврський)

освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

спеціалізації _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Протокол № 34/91/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
« _____ » _____ 2020 р.

Київ – 2020

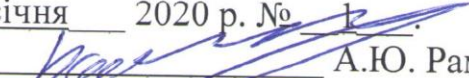
Розробники:

Соболева-Терещенко Олена Анатоліївна, доцент кафедри фінансів та економіки факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат економічних наук

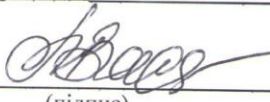
Викладачі:

Безверхий Костянтин Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки

Протокол від 21 січня 2020 р. № 1
Завідувач кафедри А.Ю. Рамський

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит)

   .   . 20   р.
Керівник освітньої програми Л.І. Васечко
(підпис)

Робочу програму перевірено

   .   . 20   р.
Заступник директора/декана І.Ю. Мельник
(підпис)

Пролонговано:

на 20   /20   н.р.   (підпис) ((ПІБ)), «   »   20   р., протокол №

на 20   /20   н.р.   (підпис) ((ПІБ)), «   »   20   р., протокол №

на 20   /20   н.р.   (підпис) ((ПІБ)), «   »   20   р., протокол №

на 20   /20   н.р.   (підпис) ((ПІБ)), «   »   20   р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування системи знань з теорії і практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, отримання навичок відображення фактів і результатів господарської діяльності, їх документування та узагальнення на рахунках методом подвійного запису, відображення в облікових реєстрах, вироблення навичок складання бухгалтерської і фінансової звітності, освоєння методології і організації бухгалтерського обліку, розвиток економічного мислення студентів.

Завдання:

- ознайомлення студентів з головними видами і формами реєстрів бухгалтерського обліку і правилами їх ведення, призначенням і видами бухгалтерської (фінансової) звітності;
- оволодіння методологією та методика ведення бухгалтерського обліку, для формування інформації про діяльність та забезпечення прийняття управлінських рішень, формування інформаційних і зовнішніх споживачів.
- надання студентам навчального матеріалу з теорії бухгалтерського обліку та методики його ведення, формування основи практичних знань;
- допомога в оволодінні теоретико-методичними основами ведення аналітичних і синтетичних рахунків, узагальнення їх результатів в оборотних відомостях;
- надання практичних навичок складання бухгалтерського балансу, сформуванню знань з класифікації первинних документів і вимог з їх складання та зберігання;
- формування навичок адекватно діяти в умовах ринкових відносин, зміни методик обліку, вдосконалення нормативних і законодавчих актів;
- формування основ знань з документування та навичок обліку активів підприємства, капіталу та зобов'язань, порядку визначення і відображення фінансових результатів;
- розвиток економічного мислення студентів, вміння приймати виважені рішення у складних та мінливих економічних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет і метод дисципліни, зміст його складових;

- дію законів України, указів, постанов, розпоряджень та інших законодавчо-нормативних актів щодо порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також методичні документи щодо галузевих особливостей застосування положень (стандартів) бухгалтерського обліку та сучасних тенденцій у сфері обліку;
- принципи та методи формування систем обліку господарських організацій (підприємств) різних форм власності та організаційно-правових форм;
- систему відносин у сфері обліку суб'єкта господарювання, принципи, методи та інструментарій обліку і аудиту;
- порядок оформлення операцій документами і організацію документообороту за розділами обліку, технологію оброблення облікової інформації;
- розуміти роль і місце обліку, визначати необхідні йому в роботі якості і описувати зміст своєї роботи;
- основні функції, види та стратегії обліку; сутність систем обліку, їх функції та структура;
- порядок ведення синтетичного і аналітичного обліку активів, капіталу, зобов'язань; форми і порядок розрахунків, порядок приймання, зарахування на баланс, зберігання і витрачання коштів, товарно-матеріальних та інших цінностей;
- вплив політики і концепції бухгалтерського обліку на організаційну структуру господарських організацій (підприємств) та загальні закономірності діяльності бухгалтерії.

вміти:

- застосовувати закони України, інші нормативно-правові акти України, національні стандарти бухгалтерського обліку в практиці роботи підприємств;
- організувати науково обґрунтований збір інформації для потреб обліку; творчо застосовувати знання теорії і практики обліку;
- оформляти первинні, зведені документи, самостійно здійснювати їх бухгалтерську обробку, записи в обліковій реєстрі синтетичного і аналітичного обліку;
- розраховувати заробітну плату за формами і системами оплати праці, визначати суми відрахувань підприємств на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування за діючими ставками, сум утримань із заробітної плати до бюджету податку на доходи з фізичних осіб, внесків до обов'язкових державних фондів пенсійного та соціального страхування за діючими ставками утримань, розраховувати суми за відпустками;
- здійснювати фінансові, кредитні, розрахункові операції, розрахунки податків загальнодержавного і місцевого призначення;
- здійснювати розрахункові операції з дебіторської заборгованості, зобов'язань підприємства; забезпечувати своєчасну, повну сплату податків, стягнення дебіторської і погашення кредиторської заборгованості, дотримання термінів позовної давності;
- визначати доходи, витрати, фінансовий результат (прибуток, збиток) за видами діяльності підприємства; застосовувати дані бухгалтерського обліку для складання фінансової звітності;
- здійснювати контроль за дотриманням нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та збереженням і ефективним використанням ресурсів підприємства;
- використовувати дані облікової інформації для проведення фінансового аналізу підприємств;
- вміти розв'язувати низки управлінських завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації з обліку.

Відповідність дисципліни «Бухгалтерський облік» (ОДФ.11) **компетентностям.**

- Загальні:
- ЗК1 - Комплексне розв'язання проблем;
- ЗК2 - Креативність та гнучкість мислення;
- ЗК3 - Управлінські навички;
- ЗК6 - Орієнтація на високий результат;
- ЗК7 - Навички популяризації;
- ЗК8 - Громадянська позиція.
- Фахові:

- ФК1 - Глибокі професійні знання;
- ФК2 – Прийняття рішень
- ФК4 – Інформаційні навички
- ФК5 - Обчислювальна культура
- ФК6 - Культура економіки;
- ФК7 - Здатність до навчання та дослідницькі навички.

3. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт						
	денна форма						
	усього	Аудиторні				самостійна	контроль
лекції		практичні	семінари	модульні			
Змістовий модуль I							
ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ							
Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.	6	2				4	
Тема 2. Система рахунків і подвійний запис. Бухгалтерський баланс.	8	2		2		4	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом	16	4		2	2	8	
Змістовий модуль II							
ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ							
Тема 3. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості.	8	2		2		4	
Тема 4. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.	8	2		2		4	
Тема 5 Облік необоротних активів, облік запасів	8	2		2		4	
Тема 6. Облік власного капіталу	8	2		2		4	
Тема 7. Облік витрат діяльності підприємства	8	2		2		4	
Тема 8. Облік доходів і фінансових результатів	8	2		2		4	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом	50	12		12	2	24	
Змістовий модуль III							
ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ							
Тема 9. Документація та інвентаризація	8	2		2		4	
Тема 10. Техніка та форми бухгалтерського обліку	7	2		2		3	
Тема 11. Фінансова звітність	7	2		2		3	
Модульна контрольна робота	2				2		
Разом	24	6		6	2	10	
Підготовка та проходження контрольних заходів - екзамен	30						30
Усього	120	22		20	6	42	30

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Загальні відомості про господарський облік та його суть. Еволюція господарського обліку. Історична обумовленість господарського обліку, залежність його цілей, задач і змісту від господарського механізму.

Вимірники, що застосовуються в обліку, їх характеристика. Види господарського обліку. Суть і зміст оперативного-технічного, статистичного і бухгалтерського обліку. Особливості і сфера застосування кожного виду обліку.

Місце бухгалтерського обліку в єдиній системі народногосподарського обліку. Вимоги до бухгалтерського обліку, його функції та завдання. Види бухгалтерського обліку. Суть і зміст фінансового і внутрішньогосподарського (управлінського) обліку.

Предмет бухгалтерського обліку та його важливіші об'єкти. Класифікація активів, капіталу, зобов'язань підприємства.

Метод бухгалтерського обліку. Основні елементи методу бухгалтерського обліку: документація і інвентаризація, рахунки і подвійний запис, оцінка і калькуляція, баланс і звітність.

Література:

базова: [6;11-27,39]

допоміжна: [8;10-12]

Тема 2. Система рахунків і подвійний запис. Бухгалтерський баланс.

Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення.

Побудова рахунків. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки, їх структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо. Взаємозв'язок між рахунками і балансом.

Подвійний запис і його контрольне значення. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи: прості, складні. Хронологічний і систематичний записи господарських операцій на рахунках.

План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про застосування Плану рахунків, їх призначення, зміст та характеристика.

Синтетичний та аналітичний облік. Взаємозв'язок між рахунками синтетичного і аналітичного обліку.

Оборотні відомості за синтетичними і аналітичними рахунками.

Поняття про класифікацію рахунків бухгалтерського обліку та її призначення. Класифікація рахунків за їх економічним змістом, за призначенням та структурою.

Поняття бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс як засіб узагальненого відображення активів, капіталу, зобов'язань підприємства. Побудова і зміст балансу: актив і пасив, розділи балансу, статті балансу.

Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу та її обґрунтування. Валюта балансу, періодичність його складання та подання. Значення балансу. Типи господарських операцій та зміни в балансі, викликані господарськими операціями.

Література:

базова: [8;13,25-44]

допоміжна: [6;11-13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 3. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості

Грошові кошти: їх економічна сутність та визначення. Організація ведення касових операцій. Документальне оформлення руху грошових коштів в касі підприємства. Облік руху грошових коштів в касі.

Порядок відкриття рахунків в установах банку. Види рахунків. Облік коштів на поточних рахунках в національній та іноземній валютах.

Визнання, види та оцінка дебіторської заборгованості.

Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Методи визначення резерву сумнівних боргів. Облік резерву сумнівних боргів.

Облік іншої дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з підзвітними особами за виданими авансами, за претензіями.

Розкриття інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.

Література:

базова: [2-11,14-26]

допоміжна: [3;8-12]

Тема 4. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Заробітна плата: поняття, види, форми і системи оплати праці. Законодавче регулювання оплати праці. Фонд оплати праці та його складові.

Документація з обліку праці та її оплати.

Аналітичний облік. Порядок виплати. Синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам: з нарахування заробітної плати, утримання, депонування, виплати.

Облік розрахунків по внесках на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування персоналу. Облік створення і використання резерву на оплату відпусток.

Література:

базова: [8-13,17-29]

допоміжна: [6;8-25]

Тема 5. Облік необоротних активів, облік запасів

Визнання необоротних активів.

Поняття про основні засоби, класифікація та оцінка. Організація синтетичного і аналітичного обліку основних засобів.

Документальне оформлення операцій з руху основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік амортизації (зносу) основних засобів. Облік вибуття основних засобів (ліквідації, реалізації, безоплатній передачі). Облік оренди основних засобів.

Визнання нематеріальних активів, їх оцінка і переоцінка. Облік операцій з надходження та вибуття нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів.

Інвентаризація основних засобів, нематеріальних активів і порядок відображення в обліку її результатів. Розкриття інформації про основні засоби, нематеріальні активи у фінансовій звітності.

Література:

базова: [1-8;13-25,45]

допоміжна: [1;8-10]

Тема 6. Облік власного капіталу

Власний капітал та характеристика його складових. Облік формування та руху статутного капіталу на підприємствах різних форм власності і організаційно-правових форм. Облік пайового, додаткового, резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих) збитків.

Розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності.

Література:

базова: [9;11,24-43]

допоміжна: [3;8-12]

Тема 7. Облік витрат діяльності підприємства

Основні вимоги до визнання та оцінки витрат. Класифікація витрат за елементами та за видами діяльності. Витрати прямі, непрямі, змінні і постійні. Побудова обліку витрат діяльності на рахунках бухгалтерського обліку.

Облік прямих витрат з операційної діяльності. Непрямі (загальновиробничі) витрати, їх склад, облік та способи розподілу. Формування та облік виробничої собівартості готової продукції (робіт, послуг). Поняття калькуляції і її види, об'єкт калькуляції, структура звітної калькуляції. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).

Адміністративні витрати, їх склад, облік та порядок списання. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат та інших витрат звичайної діяльності. Облік витрат від надзвичайних подій.

Відображення витрат за видами діяльності та економічними елементами у фінансовій звітності.

Література:

базова: [4;12,34-44]

допоміжна: [3;9-13]

Тема 8. Облік доходів і фінансових результатів

Основні вимоги до визнання та оцінки доходів. Класифікація доходів.

Побудова обліку доходів на рахунках бухгалтерського обліку.

Облік доходів від звичайної діяльності: від реалізації продукції, іншої операційної діяльності, доходів від фінансової діяльності. Облік надзвичайних доходів.

Поняття фінансових результатів, порядок їх формування та облік.

Облік використання прибутку. Облік податку на прибуток. Відображення доходів і фінансових результатів у фінансовій звітності.

Література:

базова: [2;11,24-41]

допоміжна: [6-11]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ

Тема 9. Документація та інвентаризація

Поняття про бухгалтерські документи. Значення документів, реквізити документів. Класифікація документів. Вимоги щодо первинної документації.

Бухгалтерська обробка документів. Уніфікація і стандартизація бухгалтерських документів.

Документообіг та його організація. Зберігання документів.

Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку. Нормативне регламентування інвентаризації. Види інвентаризації. Порядок проведення інвентаризації та відображення в обліку її результатів.

Література:

базова: [3;15;26-38]

допоміжна: [1;3-10]

Тема 10. Техніка та форми бухгалтерського обліку

Облікові реєстри, їх суть і значення. Види і форми облікових реєстрів. Класифікація облікових реєстрів. Правила ведення облікових реєстрів і способи виправлення помилок у записах.

Форми бухгалтерського обліку: історичний розвиток, їх суть і характеристика. Шляхи удосконалення форм бухгалтерського обліку.

Організація обліку в Україні. Керівництво бухгалтерським обліком. Роль Міністерства фінансів України в методологічному керівництві обліком і звітністю в Україні.

Форми організації бухгалтерського обліку на підприємствах. Права і обов'язки головного бухгалтера підприємства.

Література:

базова: [21;34-45]

допоміжна: [4;7-11]

Тема 11. Фінансова звітність

Загальне поняття, призначення фінансової звітності. Бухгалтерський баланс як засіб узагальненого відображення активів, капіталу, зобов'язань підприємства. Побудова і зміст балансу: актив і пасив, розділи балансу, статті балансу. Звіт про фінансові результати.

Якісні характеристики фінансової звітності. Основні принципи, на яких ґрунтується фінансова звітність. Види фінансової звітності. Склад фінансової звітності та порядок її подання.

Зміст квартальної та річної фінансової звітності.

Література:

базова: [21;34;45]

допоміжна: [6;13]

6. Контроль навчальних досягнень**6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	6	6	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	6	6	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	6	60	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	6	30	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено					
Разом		-	48	-	127	-	76
Максимальна кількість балів: 251							
Розрахунок коефіцієнта: $251:60=4,18$							
Екзамен: 40							
Загалом: 100							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль I. ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ			
1	Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.	4	5
2	Система рахунків і подвійний запис. Бухгалтерський ба-	4	5

	ланс		
Змістовий модуль II. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ			
3	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості.	4	5
4	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.	4	5
5	Облік необоротних активів, облік запасів	4	5
6	Облік власного капіталу	4	5
7	Облік витрат діяльності підприємства	4	5
8	Облік доходів і фінансових результатів	4	5
Змістовий модуль III. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ			
9	Документація та інвентаризація	4	5
10	Техніка та форми бухгалтерського обліку	3	5
11	Фінансова звітність	3	5
	Разом	42	55

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.**

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4, 5, 6, 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 9, 10, 11 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту. Форма проведення є комбінованою. Тривалість проведення – 1 год. 20 хв. Максимальна кількість балів за відповіді на іспиті – 40 балів. Критерії оцінювання наступні: 20 балів – письмова відповідь, 5 балів – тестові завдання, 15 балів – розв’язання задачі.

До результатів екзамену додається сума балів поточного контролю – максимум 60 балів. І виставляється загальна рейтингова оцінка – максимум 100 балів.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Бухгалтерський облік як наука.
2. Мета бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
3. Загальне поняття про облік. Види обліку.
4. Виникнення та призначення господарського обліку в суспільстві.
5. Предмет бухгалтерського обліку.
6. Об’єкти і суб’єкти обліку.
7. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.
9. Класифікація об’єктів обліку та їх характеристика.
10. Джерела утворення об’єктів обліку.
11. Метод бухгалтерського обліку, поняття та сутність. Елементи методу бухгалтерського обліку.
12. Господарські процеси та господарські операції.
13. Вимірники в бухгалтерському обліку.
14. Господарські операції і факти в обліку.
15. Поняття про бухгалтерський баланс, його зміст, значення.
16. Структура балансу.
17. Внесення засновницького капіталу.
18. Вплив господарських операцій на зміни в балансі.
19. Класифікація балансу. Значення та функції балансу.
20. Бухгалтерські рахунки, їх призначення.
21. Синтетичні рахунки. Аналітичні рахунки.
22. Взаємозв’язок аналітичних та синтетичних рахунків.
23. Складання оборотних відомостей по аналітичним рахункам.
24. Класифікація рахунків відносно до балансу.
25. Активні та пасивні рахунки, їх будова.
26. Техніка запису господарських операцій на рахунках обліку.
27. Подвійне відображення операцій на рахунках, його сутність та контрольне значення.
28. Основи класифікації рахунків бухгалтерського обліку.
29. Структура плану рахунків бухгалтерського обліку.
30. Класифікація рахунків за економічним змістом.

31. Класифікація рахунків за структурою та призначенням.
32. Калькуляційні рахунки. Особливості регулюючих рахунків
33. Результатні рахунки. Транзитні рахунки.
34. Первинне спостереження в обліку і його документальне відображення.
35. Види бухгалтерських документів, їх класифікація.
36. Документообіг і зберігання документів.
37. Документування фактів в умовах комп'ютеризації обліку.
38. Облік операцій в процесі створення підприємства.
39. Види діяльності підприємства, їх відображення в обліку.
40. Інвентаризація, як елемент методу бухгалтерського обліку.
41. Місце і роль інвентаризації в теорії бухгалтерського обліку.
42. Принципи та методика проведення інвентаризації.
43. Облік процесу придбання засобів виробництва.
44. Облік процесу виробництва та формування собівартості продукції.
45. Класифікація документів.
46. Бухгалтерська обробка документів.
47. Облік процесу продаж.
48. Облік формування та розподілу результатів господарювання.
49. Необоротні та оборотні активи.
50. Облік процесу придбання необоротних активів.
51. Облік процесу придбання оборотних активів.
52. Відображення інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності.
53. Види інвентаризації. Документальне оформлення інвентаризації.
54. Визначення результатів інвентаризації.
55. Форми бухгалтерського обліку, їх суть та історичний розвиток
56. Облікові реєстри, їх суть та призначення. Класифікація облікових реєстрів.
57. Класифікація реєстрів за змістом, за зовнішньою формою.
58. Класифікація реєстрів за видом облікових записів. Порядок та техніка записів в облікові реєстри.
59. Бухгалтерська звітність, сутність та призначення, вимоги до складання.
60. Класифікація звітності, її складання. виправлення звітних даних.
61. Облікова політика підприємства.
62. Аналіз звітності.
63. Національні стандарти обліку.
64. Міжнародні аспекти обліку, їх застосування в Україні.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно А	100-90
Добре В Добре С	82-89 75-81
Задовільно D Задовільно E	69-74 60-68
Незадовільно FX	36-59
Незадовільно F	0-35

ІV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Разом: 120 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 42 год., семестровий контроль – 30 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II						Змістовий модуль III.		
Назва модуля	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ		ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ						ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ		
Кількість балів за модуль	48 балів		127 балів						76 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій	Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації. (1 бал)	Система рахунків і подвійний запис. Бухгалтерський баланс. (1 бал)	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості (1 бал)	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. (1 бал)	Облік необоротних активів, облік запасів (1 бал)	Облік власного капіталу (1 бал)	Облік витрат діяльності підприємства (1 бал)	Облік доходів і фінансових результатів (1 бал)	Документація та інвентаризація. (1 бал)	Техніка та форми бухгалтерського обліку (1 бал)	Фінансова звітність (1 бал)
Теми семінарських занять		Система рахунків і подвійний запис. Бухгалтерський баланс. (11 балів)	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. (11 балів)	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. (11 балів)	Облік необоротних активів, облік запасів. (11 балів)	Облік власного капіталу (11 балів)	Облік витрат діяльності підприємства (11 балів)	Облік доходів і фінансових результатів. (11 балів)	Документація та інвентаризація. (11 балів)	Техніка та форми бухгалтерського обліку (11 балів)	Фінансова звітність (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)						Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)		
Поточний рейтинг	Максимальна кількість балів - 251, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу – 251:60=4,18										
Підсумковий контроль	Екзамен 40 балів										
Загалом	100 балів										

Рекомендована література

Базова:

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : Навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський, О. П. Скирпан – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2014. – 444 с.
2. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : моногр. / Р. Ф. Бруханський – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
3. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.
4. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю. Г. Кім. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.
5. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н. М. Ткаченко – 6-те видання, доповнене і перероблене – К.: Алерта, 2013. – 982 с.
6. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.
7. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія / Т. М. Сльозко. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 304 с.
8. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.
9. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії / В. П. Шило, Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна: навчально-практичний посібник. – К.: Кондор, 2011. – 172 с.
10. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах : підручник / За заг. ред. Плаксієнка В. Я. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 448 с. 476
11. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах України: підручник / За загальною редакцією А. М. Коваленко – Дніпропетровськ : ВКК «Баланс-Клуб», 2009. – 736 с.
12. Бухгалтерський облік: посібник з виконання практичних завдань / За редакцією І. І. Сахарцевої: навчальний посібник. – К. : Кондор, 2009. – 556 с.
13. Бухгалтерський облік у сільському господарстві // За редакцією Ю. Я. Литвина. – Тернопіль : Чарівниця, 1995. – 824 с.
14. Бухгалтерський облік. Практикум / Мельник Т. Г. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 425 с.
15. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. / Ю. А. Верига. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 315 с.
16. Верига Ю. А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навч. посіб. / Ю. А. Верига. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 264 с.
17. Жук В. М. Інституціональна теорія бухгалтерського обліку в науковому забезпеченні соціально-економічного розвитку: наукова доповідь / В.М. Жук – К. : Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2013. – 50 с.
18. Жук Н. Л. Річна звітність сільськогосподарських підприємств : практичний посібник / Н. Л. Жук, Б. В. Мельничук, Л. С. Стецюк. – К. : ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2013. – 72 с.
19. Жук В. Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учета : монография / В.Н. Жук – К. : Аграрная наука, 2013. – 408 с.
20. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики : підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко. – вид. 2-ге, перероблене і доповнене. – К. : Знання, 2009. – 422 с.
21. Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (з врахуванням останніх змін і доповнень). 477

22. Звітність підприємств : навчальний посібник / Г. М. Давидов, Н. С. Шалімова. – 2-ге видання. – К. : Знання, 2011. – 623 с.
23. Звітність підприємства: підручник / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко та ін. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.
24. Лень В. С. Фінансовий облік: навчальний посібник / В. С. Лень. – К. : Академія, 2011. – 608 с.
25. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах // Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 2 липня 2001 р. за № 189.
26. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання со- бівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських під- приємств // Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. за № 132 (з врахуванням змін і допов- нень).
27. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерсь- кого обліку // Затверджено наказом Міністерства фінансів Украї- ни від 29 грудня 2000 р. за № 356.
28. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних до- кументів з обліку довгострокових та поточ- них біологічних активів в сільськогосподарсь- ких підприємст- вах // Затверджено наказом Міністерства аграрної політики Укра- їни від 21 лютого 2008 р. за № 73.
29. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально- ордерної фор- ми обліку для сільськогосподарських підприємств // Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. за № 390.
30. Наскрізні блоки кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку: навчальний посібник / П. М. Гарасим, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин. – Тернопіль : Астон, 2003. – 368 с.
31. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навчальний посібник / С. І. Дроб`язко, Т. М. Козир, С. Б. Холод; ред. П. Й. Атамас. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 416 с. 478
32. Онищенко В. О. Облік у зарубіжних країнах / В. О. Онищенко. – К. : Центр учбо- вої літератури, 2015. – 570 с.
33. Організація обліку у підприємствах сільськогосподарської галу- зі : навчальний посібник / В. П. Шило, В. В. Сопко, С. Б. Ільїна, В. Н. Васьков. – К. : Кондор, 2010. – 268 с.
34. Первинний та аналітичний облік на підприємстві : навчальний посібник / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин. – Тернопіль, 2005. – 464 с.
35. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зо- бов'язань і госпо- дарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування // За- тверджено наказом Мініс- терства фінансів України від 30 листопада 1999 р. за № 291 (з врахуванням змін і доповнень).
36. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зо- бов'язань і госпо- дарських операцій суб'єктів малого підприєм- ництва // Затверджено наказом Міністерст- ва фінансів України від 19.04. 2001 р. № 186 (з врахуванням змін і доповнень).
37. Податкова система: Навчальний посібник / за заг. ред. В. Л. Ан- друщенко. – К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 698 с.
38. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. (з врахуванням змін і доповнень).
39. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Затверджені відповідними наказами Міністерства фінансів України.
40. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національ- ними стандар- тами : навчальний посібник / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2013. – 608 с.

41. Скирпан О. П. Фінансовий облік : навчальний посібник / О. П. Скирпан, М. С. Палюх. – Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 407 с.
42. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку: підручник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – К. : Каравела ; Піча Ю.В., 2009. – 624 с.
43. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект : колективна монографія у 2 т. / за ред. П. Й. Атамас. – Дніпропетровськ : Герда, 2013. – Т. 1. – 358 с. 479
44. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М. І. Беленкова. – К. : Ліра-К, 2014. – 402 с.
45. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: навчальний посібник / Н. М. Ткаченко. – К. : Алерта, 2011. – 923 с.

Додаткова:

1. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: [навч. посіб.] / І.В. Жолнер. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с..
2. Железняк Д. Оцінка основних засобів за міжнародними стандартами обліку / Д. Железняк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konf.amsfo.com.ua/ocinka-osnovnix-zasobiv-za-mizhnarodnimi-standartami-obliku>.
3. Управлінський облік : навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 223 с.
4. Фінансовий облік: навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 2-ге видання, перероблене і доповн. – К. : Знання, 2012. – 647 с.
5. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / За редакцією проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероблене і доповнене. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.
6. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк та ін. – К. : Кондор-Видавництво, 2013. – 552 с.
7. Упровадження міжнародних стандартів фінансової звітності: краща світова практика, українські реалії та досвід країн СНД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nabu.com.ua/Analytics/MSFO.pdf>.
8. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: підручник / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 5-те видання, перероблене і доповнене. – К. : Алерта, 2009. – 1056 с.
9. Фінансовий облік: підручник / М. С. Пушкар. – Тернопіль : Карт- бланш, 2002. – 628 с.
10. Чацкіс Ю. Д. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / Ю. Д. Чацкіс та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
11. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навчальний посібник / Є. Ю. Шара, О. О. Бідюк, І. Є. Соколовська-Гонтаренко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 424 с.
12. Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 336 с.
13. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В. Г. Швець. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2015. – 572 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua>. - Державна служба статистики України
2. <http://www.rada.gov.ua>.-Верховна Рада України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
4. <http://www.liga.net.com.ua> – ЛігаБізнесІнформ
5. <http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень
6. <http://www.cpsr.org.ua> – Центр перспективних соціальних досліджень